

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН

**MEDISINA
AKADEMIASY**

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN

**MEDICAL
ACADEMY**

АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )
12 беттің 1- беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пәні: «МӘМС және медициналық құқық»

Пән коды: МАМSMQ 5301

ББ атауы және шифры: 6В10101 «Жалпы медицина»

Оқу сағаты/кредит көлемі: 150 сағат (5 кредит)

Оқу курсы мен семестрі: 5 курс, 9 семестр

Тәжірибелік (семинарлық және зертханалық) сабақтар: 40 сағат

Шымкент, 2024 ж.

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )
12 беттің 2- беті

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық құқық» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Хаттама № 15 «10» 06 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі:

М.ғ.к., қауым.проф.

Сарсенбаева Г.Ж.

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )

12 беттің 3- беті

1. №1 Тақырыбы: Әлемнің дамыған елдерінде МС қалыптастыру тәжірибесі.

2. Мақсаты: Білім алушылар дамыған елдердегі МС жүйесімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Еуропа елдеріндегі МС жүйесін;
2. Азия елдеріндегі МС жүйесін;
3. Дамыған елдердегі МС жұмысының ерекшеліктерін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Еуропада МС жүйесінің ерекшеліктері.
2. Азияда МС жүйесінің ерекшеліктері.
3. ТМД елдеріндегі МС жүйесінің ерекшеліктері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1 –қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. АҚШ медициналық сақтандыру жүйесінің ерекшелігі неде?
2. Германияда алғашқы медициналық сақтандыру заңы қашан қабылданған?
3. ДДҰ қай елдің медициналық сақтандыру жүйесін ең үздік деп таныды?
4. Жапониядағы медициналық сақтандыру немен ерекшелінеді?

1. №2 Тақырыбы: МС қағидаттары. Әлемдегі денсаулық сақтаудың үлгілері: артықшылығы мен кемшіліктері.

2. Мақсаты: Білім алушылар МС қағидаттары, әлемдегі денсаулық сақтау үлгілері туралы білімін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. МӘМС Заңын;
2. МӘМС қағидаттарын;
3. Ғаламдық денсаулық сақтау үлгілерін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Денсаулық сақтау саласындағы негізгі проблемалар.
2. Жүйедегі туындайтын қауіптер.
3. МӘМС таңдау себебі.
4. Әлемдегі денсаулық сақтау үлгілері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):чек парағын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет:№1 –қосымшаны қараңыз

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )
12 беттің 4- беті

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. МӘМС заңы қашан қабылданды?
2. МӘМС енгізу не үшін қажет?
3. Медициналық сақтандырудың қағидаттарын атаңыз.
4. Ғаламдағы денсаулық сақтаудың қандай үлгілерін білесіздер?

1. №3 Тақырыбы: Сақтандыру жүйесін қаржыландыру: тарифтік саясат.

2. Мақсаты: Білім алушылар сақтандыру жүйесін қаржыландырудағы ерекшеліктер жайлы білімін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Қаржыландыру көздерін;
2. Жеке тұлғалардың МС-ға аударымдарын;
3. Жұмыс берушілердің МС-ға аударымдарын;
4. Кәсіпкерлердің МС-ға аударымдарын.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. ТМККК қаржыландыру мәселелері.
2. МӘМС аясында көрсетілетін медициналық көмекті қаржыландыру.
3. Жоғары технологиялық көмек және оны қаржыландыру.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1-қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Мемлекет кімдер үшін қорға ақшаны аударады?
2. Жұмыс берушілер мен жұмысшылардың қорға аударатын жарналары қанша?
3. Жеке кәсіпкерлер қорға жарнаны қалай аударады?

1. №4 Тақырыбы: Сақтандыру қорының қызметі, құқықтары мен міндеттері.

2. Мақсаты: Білім алушылар сақтандыру қорының қызметімен, мәртебесімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Қордың органдарын;
2. Қордың инвестициялық қызметтерін;
3. Қордың құқықтары мен міндеттерін;
4. Қордың басшысына қойылатын талаптарды.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қордың құрылтайшысы мен акционері.
2. Қордың активтері.
3. Қор қаражаты мен түсімдері.
4. Қордың аудиті.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )
12 беттің 5- беті

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1 –қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Қордың құрылтайшысы кім?
2. Қордың активтеріне не жатады?
3. Қордың атқаратын қызмет түрлерін атаңыз.
4. Қордың басшы қызметкерлеріне қойылатын талаптар қандай?

1. №5 Тақырыбы: Медициналық сақтандыру жүйесінде медициналық көмек түрлері. Медициналық қызметтерді сатып алу тәртібі.

2. Мақсаты: Білім алушылар МС жүйесіндегі медициналық қызмет пакеттерімен және медициналық қызметтерді сатып алу тәртібімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. МС жағдайындағы көрсетілетін медициналық қызмет пакеттерін;
2. ТМҚКК және МӘМС кіретін медициналық қызмет түрлерін;
3. Медициналық қызметтерді сатып алу тәртібін;
4. Көрсетілетін қызметтерді сатып алу шарты мен көрсетілетін қызметтерге ақы төлеу ерекшеліктерін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. МС жағдайындағы көрсетілетін медициналық қызмет пакеттері.
2. ТМҚКК медициналық қызмет тізбесі.
3. МӘМС медициналық қызмет тізбесі.
4. Медициналық ұйымдарды таңдау тәртібі.
5. Медициналық қызметті сатып алудың ерекшеліктері.
6. Конкурса қатысу тәртібі.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1 –қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. ТМҚКК медициналық көмектің қандай түрлері кіреді?
2. ТМҚКК тізбесін кім және қандай мерзімге бекітеді?
3. МӘМС жағдайында медициналық көмекті сатып алудың ерекшелігі неде?
4. Конкурса қатысу тәртібі қандай?
5. Жекеменшік медициналық ұйымдар конкурса қатыса ала ма?
6. Конкурста басымдық қандай мекемелерге беріледі?

1. №6 Тақырыбы: Амбулаториялық және стационарлық жағдайда дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету ерекшеліктері. МС жағдайында медициналық көмек сапасын бағалау тәртібі.

2. Мақсаты: Білім алушыларға амбулаториялық және стационарлық жағдайда дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету ерекшеліктерімен және медициналық көмек сапасын бағалау комиссиясының жұмыс істеу тәртібімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етудің қазіргі жағдайын;
2. Орталықтандырылған сатып алу жүйесінің жұмыс істеу тәртібін;
3. Дәрі-дәрмек шығынын МӘМС арқылы өтеудің артықшылығы мен кемшілігін.
4. Медициналық көмек сапасын бағалауға арналған параметрлерді;
5. Медициналық мекеме қызметінің негізгі қағидаларын;
6. Медициналық мекемелердің негізгі стратегиялық құндылықтарын;
7. Сапаны бағалайтын комиссияның жұмысын.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қазақстандық Ұлттық дәрілер формуляры.
2. Амбулаториялық жағдайда дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету ерекшеліктері.
3. Стационарлық жағдайда дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету ерекшеліктері.
4. Ұлттық дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету саясаты.
5. Медициналық көрсетілетін қызметтер сапасына қойылатын талаптар.
6. Сапа жөніндегі бірлескен комиссияның қызметі.
7. Қор тарапынан көрсетілетін қызметке сараптама жүргізу тәртібі.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7.Әдебиет: №1-қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Қазақстандық Ұлттық дәрілер формуляры туралы не білесіз?
2. Рецептуралық дәрі-дәрмекке бағаны кім белгілейді?
3. Дәрі-дәрмек шығынын МӘМС арқылы өтеудің артықшылығы мен кемшіліктерін атаңыз.
4. ӘМС жүйесінде дәрі-дәрмекпен қамтамасыз етудегі күтілетін нәтижелер қандай?
5. Сапа жөнінде бірлескен комиссия құрамына кімдер кіреді?
6. Көрсетілетін қызмет сапасына қандай талаптар қойылады?
7. Медициналық ұйымдардың тексеру нәтижелері бойынша қандай рейтинг жарияланады?
8. Медициналық көмек сапасын бағалауда сақтандыру қорының ролі қандай?

1.№7 Тақырыбы: Медициналық құқық пәні және әдістері. Медициналық құқықтың қайнар көздері.

2. Мақсаты: Денсаулық сақтау саласын реттейтін заңдарды, НҚА мен ақпараттарды талдау машықтарын игеру.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы қазіргі заңнамасының жағдайы: қалыптасу тарихы мен жағдайын;
2. Медициналық құқықтың қайнар көздерін;

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )
12 беттің 7- беті

3. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасының құрамын;
4. Денсаулық сақтау саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамалық жүйесін құрудың мақсаттары, міндеттері мен қағидаттарын.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Медициналық құқық саласы, ғылым және оқу пәні ретінде.
2. Медициналық құқықтың түсінігі, пәні, әдісі және жүйесі.
3. Медициналық құқықтық қатынастар: түсінігі, құрамының түрлері.
4. Медициналық құқықтың жүйесі мен қайнар көздері.
5. Медициналық құқықтың қайнар көздерінің жіктелуі.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7. Әдебиет: №1-қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Медициналық құқықтың Қазақстан Республикасы құқық саласы, ғылым және оқу пәні ретіндегі мәні неде?
2. Денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі қағидаттарын әзірлеуде, азаматтардың медициналық көмек көрсетудегі құқықтарын қорғауда медициналық құқықтың рөлі қандай?
3. «Медициналық құқықтың қайнар көздері» дегеніміз не?
4. Медициналық құқық қайнар көздерінің қандай түрлерін білесіз?

1.№8 Тақырыбы: Медициналық құқықтың объектілері мен субъектілері.

2. Мақсаты: Білім алушылар теориялық білімдерін тәжірибелік жағдайларда туындайтын мәселелерді шешуге қолдана білу дағдыларын дамыту.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Медицина қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттерін;
2. Пациенттердің құқықтары мен міндеттерін;
3. Пациенттердің құқықтарын қорғау жүйесінің нормативтік базасын.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Азаматтар денсаулық сақтау саласындағы құқықтық қатынастардың субъектілері ретінде. Медицина қызметкерлері мен медициналық ұйымдардың құқықтары мен міндеттері.
2. Заңды тұлғалар денсаулық сақтау саласындағы құқықтық қатынастардың субъектілері ретінде.
3. Пациенттердің құқықтары. Денсаулық сақтау саласындағы азаматтардың міндеттері. Пациенттердің құқықтарын қорғау.
4. Құқықтық қайшылық пациенттің құқықтарын қорғаудың негізі ретінде. Пациенттердің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғаудың сотқа дейінгі және сот деңгейлері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7.Әдебиет:№1-қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Денсаулық сақтаудың құқықтық қатынастарының субъектілері ретіндегі азаматтардың құқықтық жағдайының ерекшеліктері қандай? Денсаулық сақтау саласындағы құқықтық қатынастардың субъектілері ретінде заңды тұлғаларға кімдер жатады?
2. Қазақстан Республикасы азаматтарының денсаулық сақтау саласындағы құқықтары мен міндеттерін атаңыз.
3. Медициналық қызмет саласындағы құқықтық қайшылықтардың пайда болуын ажырататын нақты белгілерді атаңыз.
4. Пациенттердің құқықтарын қорғау жүйесінің нормативтік-құқықтық базасын қандай құжаттар құрайды?
5. Пациенттердің құқықтарын қорғаудағы қоғамдық ұйымдар мен кәсіби медициналық бірлестіктердің рөлі мен маңызын талдаңыз.
6. Науқастардың құқықтарын қорғаудағы прокуратураның рөлін анықтаңыз.

1.№9 Тақырыбы: Еңбек құқықтық қатынас аясында медициналық қызметкерлердің құқықтары.

2. Мақсаты:Білім алушылар болашақ кәсіптік қызмет аясындағы тәжірибелік жағдаяттарды талдау дағдыларын меңгеруге үйрету.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Еңбек шартын жасасу үшін қажетті құжаттарды;
2. Толық емес жұмыс уақытының ерекшеліктерін;
3. Қызметкерді басқа жұмысқа ауыстыру тәртібін;
4. Қызметкердің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу тәртібін;
5. Қызметкерге жыл сайынғы ақылы еңбек демалысын беру тәртібін;
6. Еңбек шартын бұзу тәртібін;
7. Қызметкердің еңбек құқықтарын қорғау тәртібін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Медицина қызметкерлерінің еңбек қатынастары саласындағы құқықтары.
2. Медицина қызметкерлерінің еңбек қатынастарын реттеу ерекшеліктері.
3. Медицина қызметкерлерімен еңбек шартын жасау.
4. Медицина қызметкерлерінің жұмыс уақыты мен демалыс уақыты.
5. Үстеме жұмыс және толық емес жұмыс уақыты.
6. Медицина қызметкерлерін зейнетақымен қамтамасыз ету.
7. Медицина қызметкерлерін тәртіптік жауапкершілікке тарту тәртібі.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):чек парағын қолдана отырып бағалау

7.Әдебиет:№1-қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Медицина қызметкері мен жұмыс берушінің негізгі құқықтары мен міндеттері қандай?
2. Қазақстан Республикасындағы әлеуметтік-еңбек қатынастарын реттеуде ұжымдық шарттар мен келісімдер қандай рөл атқарады?

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )
12 беттің 9- беті

3. Еңбек шартын жасау кезінде қандай құжаттар ұсынылуы керек?
4. Толық емес жұмыс күнінің ерекшеліктері қандай?
5. Қызметкерді басқа жұмысқа ауыстыру тәртібі қандай? Ауысу мен жұмыс орнын ауыстырудың айырмашылығы неде?
6. Қызметкердің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу тәртібі қандай?
7. Қызметкерге жыл сайынғы ақылы еңбек демалысын беру тәртібі қандай?
8. Жұмысшылардың құқықтары мен мүдделерін қорғауда кәсіподақтар қандай рөл атқарады?

1.№10 Тақырыбы: Медициналық көмек көрсетудегі кемшіліктердің құқықтық квалификациясы.

2. Мақсаты: Білім алушыларда өзекті мәселелерді өз бетінше шешу дағдыларын дамыту.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Кодексті;
2. «Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңын;
3. Денсаулық сақтау саласындағы НҚА.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Медициналық оқиға: түсінігі, себептері.
2. Медициналық оқиғаны талдау.
3. Науқастарды емдеудің қолайсыз нәтижелерін құқықтық бағалау.
4. Медициналық көмек көрсетудегі ақаулар. Жазатайым оқиғалар.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7.Әдебиет: №1-қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Денсаулық сақтау кодексіне сәйкес «Медициналық оқиға» терминіне анықтама беріңіз.
2. Медициналық оқиға жағдайларының (оқиғаларының) ықтимал себептерін атаңыз.
3. Медициналық оқиғаның фактілерін анықтауда пациентті қолдау қызметі мен ішкі сараптаманың рөлі қандай?

1.№11 Тақырыбы: Денсаулық сақтаудағы құқық бұзушылық және заңды жауапкершілік.

2. Мақсаты: Білім алушыларда туындаған жағдайға өз көзқарасын түсінікті және нақты жеткізу дағдыларын қалыптастыру, адамдардың заңсыз әрекеттерінің (әрекетсіздігінің) ықтимал құқықтық салдарын негіздеу.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Денсаулық сақтау саласындағы НҚА;
2. Медицина қызметкерлері мен медициналық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталуының шарттары мен тәртібін;
3. Материялдық және моральдық зиян түсініктерін;
4. Медициналық қызметтерді тиісінше көрсетпеу салдарынан өмірге немесе денсаулыққа келтірілген зиянды өтеу тәртібін.

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )
12 беттің 10- беті

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің жауапкершілігінің туындау негіздері мен шарттары.
2. Денсаулық сақтау саласындағы құқық бұзушылықтардың негізгі түрлері және оларды жасағаны үшін қолданылатын санкциялар.
3. Занды жауапкершіліктің түсінігі мен түрлері.
4. Медициналық қызмет саласындағы азаматтық-құқықтық жауапкершілік.
5. Медициналық қызмет саласындағы әкімшілік, тәртіптік және қаржылық жауапкершілік.
6. Медицина қызметкерлерінің кәсіптік қылмыстар үшін қылмыстық жауапкершілігі.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

7.Әдебиет: №1-қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Медициналық ұйымдар мен медицина қызметкерлерінің жауапкершілігінің туындау негіздері мен шарттарын атаңыз.
2. «Құқық бұзушылық» ұғымына анықтама беріңіз. Денсаулық сақтау саласындағы құқық бұзушылықтардың ерекшеліктері қандай?
3. Денсаулық сақтау саласындағы құқық бұзушылықтардың негізгі түрлерін және оларды жасағаны үшін қолданылатын санкцияларды атаңыз.
4. Занды жауапкершіліктің түсінігі мен түрлерін атаңыз. Медицина қызметкерлерінің занды жауапкершілігінің басталу себептерін көрсетіңіз.

1.№12 Тақырыбы: Медициналық ұйымдар мен медициналық қызметкерлердің әкімшілік жауапкершілігі: негізі және жүзеге асыру жағдайы.

2. Мақсаты: Білім алушы ақпаратпен, денсаулық сақтау саласындағы қатынастарды реттейтін заңдардың, басқа да нормативтік құқықтық актілердің мәтіндерімен жұмыс істеуде талдау дағдыларын меңгеруге үйрету.

3. Оқыту міндеттері:

Білім алушы білуі және істей алуы тиіс:

1. Денсаулық сақтауды басқаруды жүзеге асыратын атқарушы органдардың құқықтық жағдайын;
2. Әкімшілік құқық бұзушылықтардың жіктелуін;
3. Әкімшілік жазалардың түрлерін.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қазақстан Республикасындағы денсаулық сақтауды басқаруды және азаматтардың денсаулығын қорғауды жүзеге асыратын атқарушы билік органдарының жүйесі мен құқықтық жағдайы.
2. Әкімшілік жазалардың түрлері.
3. Әкімшілік құқық бұзушылық туралы хаттамалар.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: оқу кейсі

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): чек парағын қолдана отырып бағалау

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )
12 беттің 11- беті

7.Әдебиет:№1-қосымшаны қараңыз

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Денсаулық сақтау саласындағы әкімшілік жауапкершіліктің субъектісі кім?
2. Медицина қызметкерлері қандай әкімшілік нормативтік құқықтық актілерді, яғни медициналық қызметті жүзеге асыру ережелерін, медициналық қызмет көрсету ережелерін бұзғаны үшін әкімшілік жазаға тартылады?
3. Әкімшілік құқық бұзушылықтың жіктелуін атаңыз.
4. Әкімшілік құқық бұзушылыққа анықтама беріңіз және қылмыстан айырмашылығын көрсетіңіз.

№1-қосымша

Негізгі әдебиеттер:

1. Қошқарбаев, Е. Қ. Медициналық құқық [Мәтін] : оқу құралы / Е. Қ. Қошқарбаев ; ҚР БҒМ. - ; С. Ж. Асфендияров атындағы ҚАЗҰМУ баспаға ұсынған. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 306 бет.
2. Қошқарбаев, Қ. Қ. Медициналық құқық: оқу құралы ЖК "Ақнұр", 2013.
3. Семёнов, В. Ю. Экономика здравоохранения [Текст] : учебное пособие / В. Ю. Семёнов. - 2-е изд., перераб.; Рек. Учебно-методич. объедин. по мед. и фармацев. образ. вузов России. - М.: МИА, 2014. - 1000 с.
4. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Текст]: учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - 2-е изд., испр. и доп; Рек. ГОУ ВПО "Моск. мед. акад. им. И. М. Сеченова". - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 608 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Дәрігер мамандығына кіріспе. Клиника, құқық, этика және коммуникация негіздері [Мәтін] : оқулық / М.А. Асимов [және т.б.]. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 232 бет.
2. Введение в профессию врача. Основы клиники, права, этики и коммуникации [Текст] : учебник / М. А. Асимов, Г. О. Оразбакова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 244 с.

Электронды басылымдар:

1. Лисицын, Ю. П. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс]: учебник / Ю. П. Лисицын, Г. Э. Улумбекова. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (43,1Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт. диск (CD-ROM). - 15523.00 тг.
2. Медик В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс]: учебник / В. А. Медик., В. К. Юрьев. - Электрон. текстовые дан. (47,6 МБ). - М.: Издательская группа "ГЭОТАР- Медиа", 2013. - 608 с. эл. опт. диск (CD-ROM)
3. Менеджмент в здравоохранении. Сыздыкова К.Ш., Тулебаев Ж.С., Рыскулова А.Р., 2019/<https://aknurpress.kz/login>
4. Міндетті медициналық тексерулерді ұйымдастыру мен жүргізудің негізгі ережелері. Тлеубергенов Ж., 2020/<https://aknurpress.kz/login>
5. Медициналық құқық. Қошқарбаев Е.Е. , 2014/<https://aknurpress.kz/login>

«Әлеуметтік медициналық сақтандыру және қоғамдық денсаулық» кафедрасы
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «МӘМС және медициналық
құқық»

58-12-2024( )
12 беттің 12- беті

6. Медицинское право Республики Казахстан [Текст]: учеб. пособие / К. С. Мауленов, Б. Н. Мауленова; КазНУ им. аль-Фараби. - Алматы: Қазақ ун-ті, 2019. - 204 с. - 100 (таралым). - <http://elib.kaznu.kz/>
7. Мұхамбеков М.М. Денсаулық сақтаудағы менеджмент: Оқу құралы / М.М. Мұхамбеков - Алматы: «Эверо» баспасы, 2020 ж. - 348 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/626/
8. Бөлешов М.Ә. Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау: оқулық / М.Ә. Бөлешов. - Алматы: Эверо, 2020. - 244 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/674/
9. Тоққулиева Б.Б. Денсаулық сақтаудағы экономика және қаржыландыру негіздері. Оқу құралы. – Алматы: Эверо, 2020. – 192 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/453/
10. Касымова Б.Т. Денсаулық сақтау экономикасы – Оқу құралы / Б.Т. Касымова, Қ.М. Сисенғалиева, Л.К. Мағзұмова. – Алматы; Эверо, 2020. – 260 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/849/